

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (ESB) nr. 1258/2011

2012/EES/54/54

frá 2. desember 2011

um breytingu á reglugerð (EB) nr. 1881/2006 að því er varðar hámarksgildi fyrir nitröt í matvælum (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS
HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af reglugerð ráðsins (EBE) nr. 315/93 frá 8. febrúar 1993 um málsmeðferð fyrir Bandalagið vegna mengunarefna í matvælum ⁽¹⁾, einkum 3. mgr. 2. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1881/2006 frá 19. desember 2006 um hámarksmagn fyrir tiltekin aðskotaefni í matvælum ⁽²⁾ eru fastsett hámarksgildi fyrir nitröt í tilteknum tegundum blað-grænmetis.
- 2) Þrátt fyrir að góðum starfsvenjum sé nú betur fylgt í landbúnaði er í sumum tilvikum farið yfir hámarks-gildin og því var tilteknum aðildarríkjum veitt tíma-bundin undanþága til að setja á markað tilteknar tegundir blaðgrænmetis, sem er ræktað og ætlað til neyslu á yfirráðasvæði þeirra, með nitrátstyrk sem er yfir fastsettum hámarksgildum.
- 3) Frá því að hámarksgildin fyrir nitröt í salati og spínati tóku gildi hafa margar kannanir verið gerðar á þáttunum sem stuðla að tilvist nitrata í salati og spínati og á ráðstöfunum sem gera þarf til að draga úr tilvist nitrata í salati og spínati eins mikið og unnt er. Þrátt fyrir framþróun í góðum starfsvenjum í landbúnaði til að draga úr tilvist nitrata í salati og spínati og strangri beitingu þessara góðu starfsvenja er ekki unnt, á tilteknum svæðum Sambandsins, að halda nitrátstyrk í salati og spínati undir núverandi hámarksgildum á samræmdan hátt. Ástæða þess er að loftslag og þá einkum birtuskilyrði eru helstu mótandi þættir fyrir tilvist nitrata í salati og spínati. Framleiðandinn getur hvorki stjórnað þessum loftslagsskilyrðum né breytt þeim.
- 4) Til að skapa, á grunni nýjustu upplýsinga, vísindalegan grundvöll fyrir langtímastefnu í stjórnun áhættu vegna nitrata í grænmeti var þörf á vísindalegu áhættumati á vegum Matvælaöryggisstofnunar Evrópu (hér á eftir nefnd Matvælaöryggisstofnunin), með tilliti til nýrra upplýsinga. Í slíku mati þurfti að taka tillit til allra þátta sem skipta máli varðandi áhættu og ávinning, til að mynda að vega og meta hugsanleg neikvæð áhrif nitrats á móti hugsanlegum jákvæðum áhrifum grænmetisneyslu, s.s. andoxunarvirkni eða aðra eiginleika sem

gætu á einhvern hátt vegið upp á móti áhættunni sem stafar af nitrötum og nitrósó-efnasamböndum þeirra eða skapað mótvægi við hana.

- 5) Að beiðni framkvæmdastjórnarinnar samþykkti sérfræðinganefndin um aðskotaefni í matvælaferlinu (nefndin) vísindalegt álit um nitrát í grænmeti ⁽³⁾ 10. apríl 2008. Nefndin bar saman áhættu og ávinning af því að komast í snertingu við nitrát í grænmeti. Í heildina séð er ólíklegt að ætluð váhrif af völdum nitrats í grænmeti leiði til merkjanlegrar heilbrigðisáhættu og því ganga viðurkennd jákvæð áhrif grænmetisneyslu fram. Nefndin viðurkendi að undir vissum kringumstæðum (t.d. við óhagstæð staðbundin- eða heimaframleiðsluskilyrði) þurfi að meta hvert tilvik fyrir sig, sérstaklega að því er varðar grænmeti sem er stór hluti mataræðis, eða hjá einstaklingum sem neyta mikils magns grænmetis eins og klettasalats.
- 6) Í kjölfar umræðna um viðeigandi ráðstafarnir og áhyggjuefni, sem voru lätin í ljós að því er varðar hugsanlega áhættu fyrir ungbörn og smábörn af bráðum, fæðutengdum váhrifum, óskaði framkvæmdastjórnin eftir vísindalegri viðbótaryfirlýsingu frá Matvælaöryggisstofnuninni um nitröt í grænmeti þar sem hugsanleg áhætta fyrir ungbörn og smábörn í tengslum við tilvist nitrata í fersku grænmeti er metin nánar, að teknu tilliti til bráðra, fæðutengdra áhrifa, með tilliti til nýrra gagna um hversu oft nitröt fyrirfinnst í grænmeti, nákvæmari gagna um neyslu ungbarna og smábarna á grænmeti og til þess að hækka mögulega hámarksgildi fyrir nitröt í blaðgrænmeti litillega umfram núverandi hámarksgildi. Nefndin samþykkti 1. desember 2010 yfirlýsingu um hugsanlega lýðheilsuáhættu fyrir ungbörn og smábörn vegna tilvist nitrata í blaðgrænmeti ⁽⁴⁾.
- 7) Í þeirri yfirlýsingu komst nefndin að þeirri niðurstöðu að váhrif af völdum nitrats við núverandi eða fyrirhuguð hámarksgildi í spínati, sem er eldað ferskt, sé líklega ekki heilsufarslegt áhyggjuefni, en þó megi ekki útiloka áhættu fyrir sum ungbörn sem borða fleiri en eina spínatmáltíð á dag. Matvælaöryggisstofnunin tók fram að í yfirlýsingunni væri ekki tekið tillit til mögulegra breytinga á nitrattinnihaldi vegna vinnslu matvara, eins og skolunar, afhýðingar og/eða eldunar,

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 320, 3.12.2011, bls. 15. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 105/2012 frá 15. júní 2012 um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, biður birtingar.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 37, 13.2.1993, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 364, 20.12.2006, bls. 5.

⁽³⁾ Álit sérfræðinganefndar um aðskotaefni í matvælaferlinu, að beiðni framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins, um framkvæmd áhættumats fyrir nitrát í grænmeti, *Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu* (2008) 689, bls. 1. <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/689.pdf>

⁽⁴⁾ Sérfræðinganefnd Matvælaöryggisstofnunar Evrópu um aðskotaefni í matvælaferlinu (CONTAM); Vísindalegt álit um hugsanlega heilbrigðis-áhættu sem ungbörnum og smábörnum stafar af tilvist nitrata í blað-grænmeti. *Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu* (2010); 8(12):1935. doi:10.2903/j.efsa.2010.1935. <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/1935.pdf>

þar sem ekki var unnt að taka það til athugunar af því að dæmigerð gögn vantaði. Sökum þess að ekki var tekið tillit til megindlegra áhrifa matvælavinnslu á níttratstyrk er hugsanlegt að váhrifin verði ofmetin. Enn fremur var komist að þeirri niðurstöðu að heilbrigði barna sé ekki stofnað í hættu vegna níttratstyrks í salati. Það hefði lítil áhrif að framfylgja núverandi hámarksgildum fyrir níttrat í salati og spinati eða fyrirhuguðum hámarksgildum sem eru 500 mg/kg yfir núverandi hámarksgildum.

- 8) Til að veita réttaröryggi fyrir framleiðendur á öllum svæðum Evrópusambandsins, sem beita strangt göðum starfsvenjum í landbúnaði til að minnka tilvist nitrata í spinati og salati eins og unnt er, er því rétt að hækka hámarksgildin fyrir nitröt í fersku spinati og salati lítillega án þess að það stofni lýðheilsu í hættu.
- 9) Þar eð níttratstyrkur í klettsalati er stundum mjög mikill þykir rétt að fastsetja hámarksgildi fyrir klettsalat. Hámarksgildin fyrir klettsalat skal endurskoða eftir tvö ár með tilliti til lækkunar á hámarksgildum eftir að borin hafa verið kennsl á þá þætti sem stuðla að tilvist nitrats í klettsalati og eftir að góðar starfsvenjur í landbúnaði hafa verið innleiddar að fullu að því er varðar klettsalat, til að draga sem mest úr níttratinnihaldinu.
- 10) Þar eð framkvæmdastjórnin hefur veitt Matvælaöryggisstofnuninni umboð til að taka saman öll gögn um það hversu oft aðskotaefni, þ.m.t. nitröt, fyrirfinnast í

matvælum, er rétt að tilkynna Matvælaöryggisstofnuninni milliliðalaust um niðurstöðurnar.

- 11) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit fastanefndarinnar um matvælaferlið og heilbrigði dýra og hvorki Evrópuþingið né ráðið hefur andmælt þeim.

SAMBÝKKT ÁKVÖRDUN ÞESSA:

1. gr.

Reglugerð (EB) nr. 1881/2006 er breytt sem hér segir:

- 1) Ákvæði 1., 2. og 3. mgr. 7. gr. falli brott.
- 2) Eftirfarandi komi í stað 1. mgr. 9. gr.:

„1. Aðildarríki skulu vakta níttratstyrk í grænmeti sem getur innihaldið umtalsvert níttrat, einkum í grænu blaðgrænmeti, og senda Matvælaöryggisstofnuninni reglulega upplýsingar um niðurstöðurnar.“
- 3) Í 1. þætti viðaukans: Í staðinn fyrir „Níttrat“ komi þátturinn í viðaukanum við þessa reglugerð.

2. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Hún kemur til framkvæmda á gildistökudegi. Þó skulu hámarksgildin fyrir klettsalat, sem kveðið er á um í lið 1.5 í viðaukanum, gilda frá 1. apríl 2012.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 2. desember 2011.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

José Manuel Barroso

forseti.

VIÐAUKI

„1. þáttur: Nítrat

Matvæli (¹)		Hámarksgildi (mg NO ₃ /kg)	
1.1	Ferskt spínat (<i>Spinacia oleracea</i>) (²)		3500
1.2	Rotvarið, djúpfryst eða fryst spínat		2000
1.3	Ferskt salat (<i>Lactuca sativa</i> L.) (ræktað undir hlíf eða ræktað undir berum himni), að undanskildu salati sem er skráð í lið 1.4	Uppskeyra frá 1. október til 31. mars: salat, ræktað undir hlíf salat, ræktað undir berum himni	5000 4000
		Uppskeyra frá 1. apríl til 30. september: salat, ræktað undir hlíf salat, ræktað undir berum himni	4000 3000
1.4	Salat af jöklasalatsgerð	Salat ræktað undir hlíf	2500
		Salat ræktað undir berum himni	2000
1.5	Klettasalat (<i>Eruca sativa</i> , <i>Diplotaxis</i> sp., <i>Brassica tenuifolia</i> , <i>Sisymbrium tenuifolium</i>)	Uppskeyra frá 1. október til 31. mars:	7000
		Uppskeyra frá 1. apríl til 30. september:	6000
1.6	Unnin matvæli með korn sem uppistöðu og barnamatur fyrir ungbörn og smábörn (³)(⁴)		200 ^{cc}